

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

**«Основи науково-дослідної роботи
в галузі слов'янської філології»**

Спеціальність: 035 Філологія

Спеціалізація: 035.033 Слов'янські мови та літератури (переклад включно),
перша – польська

Освітня програма: Польська мова і література, друга іноземна мова, переклад

Спеціалізація: 035.038 Слов'янські мови та літератури (переклад включно),
перша – чеська

Освітня програма: Чеська мова і література, друга іноземна мова, переклад

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	дисципліна за вибором з фаху
Семестр	III семестр
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС, загальна кількість годин	3 кредити ЄКТС, 90 годин, у тому числі: Лекції – 10 годин. Практичні заняття – 20 годин. Самостійна робота – 60 години.
Мова викладання	українська
Предмет навчання (Що я вивчатиму?)	<i>Предметом</i> вивчення дисципліни є науково-дослідна робота філолога і технології створення наукового тексту.
Мета вивчення дисципліни (Чому це цікаво й потрібно вивчати?)	<i>Мета</i> навчальної дисципліни – ознайомлення студентів з основами науково-дослідної роботи у галузі філології, правилами підготовки і написання наукового тексту (тез, статей, доповідей, рефератів, курсової роботи тощо), а також особливостями виступу з науковою доповіддю і захистом наукового дослідження..
Результати навчання (Чому я навчуся на цій дисципліні?)	У результаті опанування дисципліни студент повинен: <i>знати:</i> - основні етапи науково-дослідної діяльності; - теоретичні засади наукових досліджень; - основні жанри наукового стилю, стильові характеристики писемної та усної наукової мови; - закономірності побудови наукового тексту на фонетичному, лексичному, морфологічному, синтаксичному рівнях; - види студентських наукових робіт і їх специфіку; - методи проведення філологічного наукового дослідження, особливості написання та оформлення наукових публікацій; процедуру презентації та захисту наукових робіт; <i>уміти:</i> - здійснювати пошук літературних джерел; відбирати та аналізувати необхідну наукову інформацію; складати список наукової літератури за вимогами; - складати план наукової роботи; - формулювати мету й завдання дослідження; - визначати об'єкт і предмет наукового дослідження; - вводити у науковий текст «чуже мовлення»; - викладати основний матеріал наукового дослідження з обґрунтуванням отриманих нових наукових результатів; - убачати перспективи подальших наукових розвідок; - писати наукові тексти різних жанрів, складати доповіді за результатами дослідження; - використовувати набуті знання у подальшій науковій діяльності.
Компетентності (Яку сукупну користь я отримаю від вивчення цієї дисципліни?)	Основні завдання вибіркової дисципліни пов'язані з формуванням у майбутніх фахівців таких компетентностей: <i>інтегральної компетентності (ІК):</i> здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. <i>загальних компетентностей (ЗК):</i> – ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним. – ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями. – ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. – ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. – ЗК 11. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. – ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. – ЗК 13. Здатність проведення досліджень на належному рівні. <i>фахових компетентностей (ФК):</i> – ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

	<ul style="list-style-type: none"> – ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні. – ФК 3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов(и), що вивчаються(ється). – ЗК 4. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію. – ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя. – ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціальності). – ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань. – ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами. – ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів.
Види занять і їхній розподіл за годинами	Лекції – 10 год Практичні заняття – 20 год. Самостійна робота – 60 год.
Тематика навчальної дисципліни	<p>Тема 1. Наука як система уявлень про світ і форма духовної культури людства. Філологія як галузь наукових досліджень.</p> <p>Тема 2. Особливості писемного й усного наукового мовлення. Жанри наукового мовлення.</p> <p>Тема 3. Теоретичні основи науково-дослідної роботи в галузі філології.</p> <p>Тема 4. Методи наукового аналізу мовного і літературного матеріалу.</p> <p>Тема 5. Наукова робота: загальні вимоги, структура та етапи виконання, інформаційне забезпечення, технічне оформлення, презентація наукового дослідження.</p>
Передумови вивчення дисципліни	Успішне опанування програми курсів «Польська мова», «Чеська мова», «Основи загального мовознавства», «Вступ до польської філології», «Вступ до чеської філології».
Навчально-методичне й інформаційне забезпечення	<p>Основна (базова):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Борисенко, Н.Д. (2010). <i>Методика проведення наукових досліджень: Навчально-методичний посібник</i>. Житомир: Вид-во ЖДУ. 2. Габідулліна, А.Р., & Колесніченко, О.Л. (2019). <i>Методологія сучасних лінгвістичних досліджень: навчальний посібник</i>. Слов'янськ: Вид-во Б.І. Маторіна. 3. Дорошенко, С. І. (2009). Основи наукових досліджень з лінгвістики. <i>Наукові простори : вибр. праці</i>. Харків : Нове слово, 397–440. 4. Кочерган, М. П. (2006). <i>Загальне мовознавство : підручник для студентів філологічних спеціальностей вищих закладів освіти</i>. Київ : ВД «Академія». URL: http://194.44.152.155/elib/local/sk795964.pdf 5. Кульбабська, О. В. & Шатілова, Н. О. (2016). <i>Основи мовознавчих досліджень : модульний курс : навч. посібник</i>. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т. 6. Селіванова, О.О. (2008). <i>Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми: підручник</i>. Полтава : Довкілля. 7. Селіванова, О.О. (2011). <i>Лінгвістична енциклопедія</i>. Полтава: Довкілля-К. <p>Додаткова:</p> <ol style="list-style-type: none"> 8. Баландіна, Н.Ф. (2002). <i>Функції і значення чеських прагматичних кліше в комунікативному контексті</i>. Київ: Видавництво "АСМІ". 9. Васько, Р. В., Валігура, О. Р., & Козуб, Л. С. (2016). <i>Сучасні лінгвістичні дослідження: Хрестоматія</i>. Київ: Вектор. 10. Голубовська, І.О. & Корольов, І. Р. (2011). <i>Актуальні проблеми сучасної лінгвістики: курс лекцій</i>. Київ: Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет". URL: http://www.pinax.com.ua/wp-content/uploads/2015/04/ActualProblLinguist.pdf 11. Кійко, Ю.Є., Агапій, А.П. & Мельник Ю.Й. (2021). <i>Вступ до мовознавства: практикум</i>. Чернівці: Чернівецький ун-т. 12. Левицький, А.Е., Сингаївська, А.В. & Славова, Л.Л. (2006). <i>Вступ до мовознавства: Навчальний посібник</i>. Київ: Центр навчальної літератури. 13. Лучик В.В. (2008). <i>Вступ до слов'янської філології: Підручник</i>. Київ: ВЦ «Академія». 14. Торчинська, Н. М. (2019). Історія польського мовознавства крізь призму періодизацій. <i>Славістичні студії: лінгвістика, літературознавство, дидактика</i> : зб. наук. пр. Хмельницький : ФОП Бідюк С. І.. Вип.6, 119–127. 15. Anderš, J. (1998). <i>K česko-ukrajinským jazykovým kontaktům. Česká slavistika. České přednášky pro XII mezinárodní sjezd slavistů</i>. Praha. <p>Додаткові ресурси:</p> <ol style="list-style-type: none"> 16. Чеський національний корпус: https://www.korpus.cz/

	<p>17. Encyklopedia językoznawstwa ogólnego (1999). Wrocław-Warszawa-Kraków.</p> <p>18. Internetová jazyková příručka: https://prirucka.ujc.cas.cz/</p> <p>19. Čermák, Fr., Schmiedtová V. Český národní korpus – základní charakteristika a širší souvislosti /František Čermák, Věra Schmiedtová. – Dostupný z: http://knihovna.nkp.cz/nkkr0403/0403152.html</p> <p>20. Słownik PWN: https://sjp.pwn.pl/</p> <p>21. Słownik wyrazów obcych: https://sloownik-wyrazowobcych.eu/</p> <p>22. Słownik synonimów: https://www.synonimy.pl/</p> <p>23. Słownik polsko-ukraiński: https://uk.glosbe.com/pl/uk/</p> <p>24. Чесько-український словник: https://www.movapp.cz/uk/dictionary</p> <p>25. Електронний ресурс для пошуку теоретичних і практичних джерел з богемістики, чеської культури, історії тощо: https://ulozto.cz/</p> <p>26. Чеський центр Київ: https://kyiv.czechcentres.cz/uk/</p> <p>27. Офіційний сайт КНЛУ: www.knlu.edu.ua</p> <p>28. Кафедра східної і слов'янської філології КНЛУ: https://slovphilology.knlu.edu.ua/</p> <p>29. Фейсбук-сторінка секції польської мови КНЛУ: http://surl.li/kkeco</p> <p>30. Фейсбук-сторінка секції чеської мови «Богемістика в КНЛУ»: https://www.facebook.com/profile.php?id=100089034368121</p>
Поточний і семестровий контроль	МКР, залік
Кафедра	східної і слов'янської філології
Факультет	східної і слов'янської філології
Викладач	Палатовська Олена Володимирівна, доктор філологічних наук, доцент, професор кафедри східної і слов'янської філології
Оригінальність навчальної дисципліни	Оригінальний авторський курс
Місце постійного розміщення навчально-методичного забезпечення в мережі Інтернет	https://slovphilology.knlu.edu.ua/

Завідувач кафедри

проф. Валігура О. Р.

Викладач

проф. Палатовська О.В.